

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 filler.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-ter 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

VI. évfolyam.

Csongrád, 1908. február 9. - 257

6. szám.

Tanyai iskolák és a nép szaporodása.

Alig egy évtizede, hogy iskoláinkat oly mérvben fejlesztettük, hogy azok többé-kevésbé a szaporodásnak megfeleltek. Ujabban, majdnem példátlanul, a jövő nemzedék tömör sorokban jelent meg e sárgolyóbis csongrádi határában, hogy mindenki előbb ámulva, később örömmel konstatálja a magyar faj számbeli erősödését.

A mult évi szaporodás adatai szerint Csongrád, az összes környékbeli városokat, községeket, lepípálta úgy, hogy maga Szentés is, a 32 ezer lakosával, nem tud ilyen szép eredményt felmutatni.

A nagymérvű szaporodás pedig már előbb szükségessé tette az elemi iskoláink fejlesztését, ami a közoktatásügyi miniszter hozzájárulásával lehetségessé vált. Tehát úgy a városban, mint a tanyák között, több rendbeli iskola lesz építve, kibővítve, a kor modern követeléseinek megfelelőleg. Bár az építkezések keresztülvitele körülbelül tíz esztendő időtartamra van meghatározva, nagy kérdés, hogy a szaporodással lépést tud-e tartani? Ugyanis megjárhatjuk, hogy a tíz esztendő még le sem fog telni, már is újabb iskolákról kell gondoskodnunk.

Különösen a tanyák között áll ez, ahol a lakosság a város népességének jó egyharmadát teszi ki. Már pedig e színmagyar nép nevelését nem hanyagolhatjuk el s bár áldozatok árán, gondoskodnunk kell róluk. Azonban a tanyai iskolák felállításánál sok minden olyan körülmények is figyelembe veendőek, amik hozzájárulnának a gazdálkodás modern fejlesztéséhez. Ilyen értelemben, Kiss József horgosi tanyai tanító egész kis tervezetet dolgozott ki, amiben sok figyelemre méltó gondolat van. Így az első és legfontosabb tenni való az alkalmas tanítókról való gondoskodás, amit mink is osztunk és azt is elismerjük, hogy tanyai tanítónak nem való városban született ember, ki a városias életet élvezve, sehogy sem tud a tanyák csendes világába beletörődni és nem bírja megszokni a tanyai élet kellemetlenségeit s viszontagságait. Tehát szerinte nem való tanyai tanítónak városban született ember, hanem legjobban beválnának a tanyai tanítók és földmívelők gyermekei.

Ezek mellett szükséges, hogy a tanyai tanító az oktatáson kívül földmiveléssel, gyümölestermeléssel, konyhakertéssel,

állat- és selyemtenyésztéssel is hozzáértően kedvteléssel foglalkozzék. A tanyai tanítónak alig öt-hat hónapon át van dolga; mert áprilisban már kinaradoznak a gyerekek s csak novemberben jönnek megint elő. Szellemeikkel sem igen foglalkozik, mert a postáért ha csak haza nem küld, másképp meg nem kapja és így napilapot sem igen járthat, tehát a sok szabad időt, nemzeti munka javára szépen lehetne gyümölesztetni.

Minden tanyai iskola mellett 3-4 holdas törpebirtokot kellene létesíteni, a melyen a tanító kertgazdaságot űzne. A birtok berendezésére és felszerelésére szükséges tőkét, több évi törlesztésre a földmivelésügyi miniszterium adná. Szépen rendezett kert volna így minden tanyai iskola környéke, gyümölesssel, szőlőteleppel, konyhakerttel, baromfiudvarral és méhessel. Ha a tanyai lakosság látná, amit a tanítója oktatásként mond, hamarabb lábra kapna benne a bizalom s az utánzási kedv: ez volna a szabadoktatásnak igazi alapja és útja, mert a gyermekekre gyakorlati haszonnal jár.

Persze, igen szép dolog ez így papiroson elmondva, de városokban keresztülvinni nagyon nehéz és arra a város nem is vállalkozhat. Bár ismerjük, hogy mindezek szükségesek volnának, de mivel úgy is igen sok ügy foglalkoztatja a város vezetőit, tehát ezt már a tanítótestületnek kellene a földmivelésügyi miniszternél szorgalmazni.

A népesség szaporodása évek mulva úgy is nagyon sok gondot fog okozni és ebben a keretben, mivel éppen a szaporodással van összefüggésben, ismétellen felhozzuk, hogy a városnak már előre kellene gondoskodnia a határ kibővítéséről, a közelben fekvő nagybirtokok megvétele útján.

A felgyői uradalom és a gróf Dégenfeld-féle birtok megvásárlása több okból gyümölesztető lenne. Először: mert a közönség könnyű fizetési feltételek mellett földhöz jutna. Másodszor: a város határa ezen birtokokkal nagyobbodna és így természetesen a községi terhekhez is hozzájárulna. A városnak ennél több haszna ne legyen, mint ahogy arra nem is volna szabad számítania, de már magában véve a város közönségének térfoglalása is oly anyagi sikert biztosítana, ami az utána járást sokszorosan visszatértené.

Vegyünk példát Kecskeméttől és a népnevelés mellett biztosítsuk a közönség

anyagi haladását is, mert e kettő együtt fogja városunkat műveltté és gazdaggá tenni, ami mindannyiunk óhaja.

A kamatláb olcsóbbodása. A Magyar-Osztrák bank főtanácsa, kedden, rögtönzött ülésében fél százalékkal leszállította a kamatlábat, mely így ma négy és fél százalék. A jegybank, az angol bank január 2-iki intézkedése után, mellyel a 7 százalékos rátát 6 százalékra mérsékelte, az első volt, amely a kontinensen követte a jó példát és január 11-én teljesen váratlanul hat százalékról öt százalékra mérsékelte a rátát. A Magyar-Osztrák bank kamatlába a 4 és fél százalék, most ugyanaz, mely tavaly június 26-ig volt érvényben és hogy e mérséklésnek jó hatása van a piacra, az kétségtelen, mert buzdít újabb üzletre és hozzájárul ahhoz, hogy a nyílt piacon olcsóbbodjék a pénz.

Közérdekű dolgok.

Mindenki azon van, hogy az ő sérelmei legyenek elsősorban orvosolva és a többi már mellékes. Legalább az tűnik ki a szegedi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi akciójából, mellyel részben rajtunk is segített, bár a mizériákon gyökeresen nem változtatott.

Félve fogunk ugyan a vasúti dolgok ismertetéséhez, mert egyszer már volt alkalmunk a csongrádi állomás közkedvelt és szeretett főnökétől oly kérdezősködést is hallani, melynek alapja az a sanda gyanú volt, hogy talán akkor, mikor a vasúti dolgokba kapaszkodunk és megfeszített erővel próbáljuk rángatni, egyéb témánk nincs. Pedig dehogy. Ha egyszer az ember keresztül esik egy vonat által elkövetett bosszantáson; akkor legalább jó fél év kell annak elfelejtéséhez, mert rendesen oly fellázító.

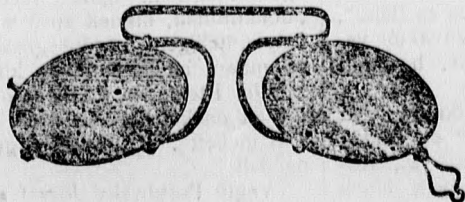
Motoros dolgokról nem is szólunk, annyira kritikán aluliak. Avagy ismertessük, hogy hányszor és mint akadt el? Elvégre senki sem kívánhatja, hogy sok ember étvagyát az emlékek felújításával elvegyük. Erre már nem vagyunk kaphatók s csak annyit mondunk: szerencse hogy nem az utasoknak kell a motorost tolni, pedig micsoda felemelő látványt nyújtana.

Nem ezekről akarunk mi beszélni, hanem arról a körülményről, hogy a hajnali, kritikán aluli motorosunkat, Félegyházáról Budapestre induló gyorsított személyvonat vajmi ritkán várja be, még akkor is, ha az rendes időben érkezik. Pedig ez mi ránk, csongrádiakra nézve

Szem, szem, szem a legdrágább kincs! melynek hibája nincs!

De ha gyenge a szeme, úgy forduljon bizalommal **Dévai Sándor** órás, ékszerész és látszerészhez **CSONGRÁD, Boér-féle ház.**

hol mindennemű kristályüvegek, úgy rövid, mint távollátóknak, orvosi rendelés szerint is készíttetnek.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát, mindennemű zseb-, inga-, fali- és ébresztő órákból, továbbá arany-, ezüst ékszereit, u. m. fülbevalókat, arany-, ezüst-láncokat gyári árára.

Nagy raktár látszerek, hőmérők, china ezüst dísz tárgyak és tájték pipákhol.

fontos körülmény; mert ha valakinek Budapesten kevés a dolga, úgy ha a gyorsított személyvonattal megy, elég idő áll a rendelkezésére, hogy azt kényelmesen elvégezze és még aznap vissza is jőjön.

Pedig ez vajmi ritkán sikerül, mert tudja Isten miféle okból, a gyorsított ellép a csongrádiak elől; akiknek mérgéhez még az is hozzájárul, hogy a vasúti vendéglőben elköltött reggelijükhöz három napos kiflilt kell rágniok. A szegedi kereskedelmi- és iparkamara vívmányát annyiban értjük, amennyiben haza beszél, amikor a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztett kérelmében mint sérelmet adta elő azt a körülményt, hogy a szegedi reggeli gyorshoz nincsen Félégházán Csongrád felé csatlakozása, noha néhány perccel a gyorsvonatnak Félégházára való érkezése előtt indul egy kritikán aluli ez irányban.

A kereskedelmi miniszter a kamara kérelmének helyt adott s május elsejétől kezdve a reggeli szegedi gyorsnak csatlakozása lesz, amin vajmi kevés csongrádi fog érkezni. Megfordítva áll azonban a dolog Félégházáról Budapestre induló gyorsított személyvonatnál, amely részben azért is rendszeresített, hogy Félégházáról, Csongrádról, Szentesről az utazás praktikusabb legyen. Ez a vonat azonban fittyet hány a csongrádiaknak és a szentesieknek, amin segíteni kellene, de mivel sokszor fölösleges a főfőhöz menni, helyenvalónak véljük, hogy az állomás főnök viszont szeressen minket is és hatáskörében hasson oda, aminek bizonyára lesz is eredménye, hogy az a huncut gyorsított személyvonat ne hagyja Félégházán a csongrádiakat, mint szent Pál a rumunyokat.

Csépán verik a nagydobot. Kikiáltó is akad, aki megszegyenítő buzgalommal hívja fel a figyelmet: tessék bemenni, tessék benézni, itt a világ közepe, a

Szent Imre ünnepély.

Már csaknem arra a pontra jutottam, hogy kétségbe kell vonni a kalendáriumi igazságokat, melyek szerint a természet kereké január végeig pergett, mely a kiméletlen téli hidegnek a legkegyetlenebbike szokott lenni. Zuzmarás fák, hatalmas jégcsapok az csez alján, hótenger szélteben-hosszában, — szokták jellemezni a telet. És hol vannak ezek? A szép téli évszak szégyenére, — nap-nap után esik az eső, — a hókéreg csillogása helyett — sártenger sötétlik.

De egyszerre, — mintha a természet is magához térne, mintha ünnepelni akarna, leveti sáros köntösét, eltakar minden szennyest, mi a tisztaság képével ellenkezik, — sűrű pelyhekben hull alá a hó. S mintha mulasztásait is jóvá akarná tenni, bőségesen ontja pihéit s mire szent Imre ünnepélyének napja kibontakozik, fehér köntösével teljesen elborítja a tájat.

Folyó hó 2-án, ezen a szép fehér napon tartotta a „Csongrádi Katholikus Földmives ifjúsági Egylet” kedves és eredményében sikeres szent Imre ünnepélyét, mely méltó volt ahhoz, kinek, mint erényekben mintaképül választott védő szentjének vele áldozott, — s méltó ahhoz az ifjúsághoz, mely a „Hit és Szeretet”, — „Vallás és Haza”, — „Egyetértés és Béke”, — „Vidámság és Tréfa” szép jelszavaktól vezetett egyetben tud a vallásnak is, hazának is s a vidámságnak is élni.

Az ünnepély műsora tartalmas, alkalomszerű volt. Lantos Juliska a „84. Zsoltár” c., Dudás Mariska „Magyarország védasszonya” c., Kocsis Juliska „Imre herceg” c., Dinnyés János

bölcsesség köve; ahol minden van, amit csak elképzelni lehet stb. stb.

Sikerült. Egy nagy tömeg beljebb került. A Tisza-köröszugi ármentesítő és belvízszabályozó társulat, mikor ezt a remek helyet: Csépat választotta székhelyül. Mindent fognak ott találni, de az, amit kellene, nem. Pedig az ármentesítő társulat hivatalnokai, állítólag, Csongrád mellett voltak, most azonban, persze utóbb, az tűnt ki, hogy élnek-halnak Csépatért. Am csak rajta. Találnak ott mindent, amit szemük-szájuk megkíván. Az élet kényelmessé tevésére azokat az eszközöket is fellelhetik, amiket egy nagyobb város nyújthat. Van remek iskolái, vasutai, társaskörei, intelligenciája és piaca olcsó, ahol mindent lehet kapni, sőt mi több, szentje is akad.

Azt csak értjük, ha a Csongrádtól messzebb eső községek nem voltak mellettünk, de már azt nem, hogy a tisztviselők között akadtak Csépa pártolók. Pedig ez a cseberből-vederbe jutás szép pénzébe kerül az ártéri birtokosainknak.

Hogyne. Szelevényen vettek házakat, irodai helyiségeknek, igazgatói-, pénztárnoki laknak. Az átalakításokra is költöttek és most ezek a házak kótyavetyére jutnak; mert Szelevényen elvégre kinek kellene ezek a nagy épületek, mikor az intelligenciája három tagból áll? Most megint újra kezdődik a játék, mivel Csépan nincs megfelelő helyiség, lakások, tehát építeni kell. Maguk a közgyűlési tagok sem foghatták fel helyesen a dolgot, mikor Csépa és nem Csongrád mellett döntöttek. Elvégre az ártéri birtokosságunk nincsen folyton kidobni való pénze; mert ha Csongrád lett volna a társulati székhely, nem hogy kiadásokkal járt volna a csere, hanem előnyöket is nyújtana. A mai világban meg kell fogni minden garast és éppen ez az ok tár fel egy előnyös helyzetet, hogy t. i. legokosabb volna, ha a Tisza-köröszugi-ármentesítő társulat egyesülne a cibakival: mert abban

„Ébresztő” c., Szilaj Varga János „Szt. Imre Jubileumán” c., Makai István pedig „Szt. Imrehez” c. remek költeményeket szavalták a kezdőktől mindenesetre elismerésre méltó ügyességgel és hatással, melyért az egylet a leányoknak szép virágcsokorral kedveskedett s a férfiakat is, különösen Szilaj V. Jánost, sok tapssal jutalmazta.

A következő számok előtt aztán mélyebben meg kell hajtani az elismerés zászlaját.

Az egyik tisztelendő Huszár László úr felolvasása volt, ki magas színvonalon álló fejtegetésével, — a hitélet és világfelfogás meggyőző erejű festésével s temperamentumos előadásával állandóan lekötve tartotta a nagyszámú hallgatóság figyelmét.

A másik rendkívül nagy hatást ért szám „Szent Imre Sirja” című gyönyörű melodráma volt, — melyben dr. Sörös Miklósné úrnő zongorajátékával, Sólya Maca úrleány szavalatával, Sántha Etelka és Hornyik Maca úrleányok, Pozsár Antal és Almásy Pál urak karénekkkel vendég szerepeltek. A gyakorlott, művészi kezekre valló gyönyörű zongorajáték s ennek kísérete mellett kifogástalan rátermettséggel és készütséggel előadott szavalt, a színlalak mögött felcsendülő kedves énekszámok s a három együttműködésében igazi műveltséget nyújtott a publikumnak, kiknek sűrű sorokban ott láttuk a helyi intelligens közönségnek java részét is. A nyomban megnyilatkozó közkívánatra azután Sántha Etelka és Pozsár Tóni általános tetszés mellett énekeltek még el az „Elmegyek a templom mellett . . .” kezdetű gyönyörű melódiájú népdalt.

Végül Porubszky József apátplébános úr, az

az esetben az adminisztrációs összegeknél szép kis pénzt takarítanánk meg.

Mindenesetre gondolkoznunk kell még ezen, de már eleve is biztató körülmény az a pénzpocséklás, amit az új székhely elfogadásával az érdekeltek megteremtettek. Hát csak rajta. Verjék Csépan a nagy dobót és Csongrádra kiáltanak kigyót-békát, egyszer majd csak beáll a visszahatás.

HIREK.

— **A szeged-csongrád-szentesi vasut összeköttetés.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara egyik utóbbi fölterjesztésében szóva tette, hogy a Szegedről Budapestre induló reggel 6 órai gyorsvonatnak nincsen Kiskunfélegyházán Csongrád felé csatlakozása, noha néhány perccel a gyorsvonatnak Félégházára való érkezése előtt indul motoros vonat ez irányba. Emiatt a szegedi utasok kénytelenek a fél ötkor reggel induló személyvonattal utazni és Félégházán tölteni várakozási időt, holott kényelmesen volna célra használható a reggeli gyors is, ha a csongrádi motoros néhány perccel később indítatnék. Hétfőn érkezett erre a kereskedelemügyi miniszter következő válasza: A Kiskunfélegyháza-Csongrád-Orosháza között közlekedő 4405 számú motoros vonat menetrendjének módosítása érdekében értesitem a tek. kamarát, hogy az előadott indoklást méltánylandónak tartván, egyidejűleg utasítottam a m. kir. Államvasutak igazgatóságát, hogy a szóban levő motoros vonat menetrendjét t. évi május 1-től fogva a kérelemnek megfelelően módosítsa.

— **A csongrádi ev. ref. főkegyház** ma délután 3 órakor a polgári leányiskola rajztermében isteni tiszteletet s utána évi rendes közgyűlést tart, amelyen a főgondnok választás és tisztújítás is meg fog ejtetni.

— **Károlyi Imre gróf elnöksége.** A „Dél-magyarországi Közművelődési Egyesület” lemondás folytán megüresedett elnöki állásra, Károlyi Sándor gróf főrendiházi tagot, csongrád megyei nagybirtokost akarják megnyerni. Az elnökjelölő bizottság őt ajánlja a közgyűlésnek megválasztásra.

— **Munkásokat keresnek.** A baranyavármegyei Pellérd községbe ifj. Brázay Kálmán birtokára, tengeri munkára 200 férfi és nőmunkást keresnek. A munka április végétől június 2-ig tart és szeptemberben folytatattik. Munkabér

egylet lelkes elnöke, őszinte szavakkal mondott köszönetet, úgy a vendégszereplőknek, mint a vendégeknek.

S azután Lakatos Pista sem hagyta magát. Rázendített bandájával az első csárdásra, azután a másodikra és így tovább . . . , az utolsót még reggeli öt órakor is húzta.

A közönség haza menet már nagyon is érezte a telet, mert közben akkora hórétet hirtelt a lég, hogy bizony, akiknek hosszú volt az út hazáig, volt okuk szent Imre segítségéhez folyamodni — a biztos hazajutásért; akik meg éppen torom iránt mentek, tapasztalhatták, hogy „Elmegyek a templom mellett . . .” könnyebb volt énekelni is, meg hallgatni is, — mint ott akadálytalanul — tényleg elballagni.

A mulatságon felülfizettek: Hegyi Antal, ifj. Cs. Forgó József 5—5 koronát, Simalek Lajos 3 koronát, Faragó Antalné, dr. Buk Hermann, dr. Dékány Béla, Sövényházy Antal, dr. Szarka Mihály, Máté János 2—2 koronát, Gyánti István 1 korona 20 fillért, Deák Péter, Fehér András, Huszár László, Kincel Vencel, Gécy Géza, Németh Imre, Wiesner Lajos, Mészáros Ede, N. N. 1—1 koronát, Sólya Gyula, Hornyik Károly 50—50 fillért, Faragó Péter 42 fillért, Cseh András, Ornyik György, Dragon Lajos, Korneth Béla, Dudás Pál, Cseh Pál, Vig Gábor, Szöllősi Balázs 40—40 fillért, Dósa Pál, Pintér Pál, Ónozó József, N. N. 20—20 fillért, Gut Pál 10 fillért. Összes bevétel 324 korona 42 fillér, kiadás 194 korona 30 fillér, tiszta maradvány 130 korona 12 fillér.

1200 négyzögöles holdanként 60 korona. Utazási költségekről a birtokos gondoskodik.

— **Szeged egyetemét kap.** Szeged megkapja, amire vágyott, amely joggal meg is illeti, mint az ország második legnagyobb városát: egyetemét kap, melyen három tudományos szak, jogi, orvosi és egy új, eddig egyetemen nem művelt mezőgazdasági szak lesz. Az 1909. évi állami költségvetésben már föl is vették a szükségességét.

— **Községi közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete február hó 10-én d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának 499/907. sz. a. határozata a község által eladott házhelyekre vonatkozó tulajdonjog bekebelezési engedély kiadására vonatkozólag. 2. Ugyanannak 500/907. sz. a. kelt határozata Mészáros Sándor és nejeének eladott ingatlan részre vonatkozólag. 3. II. Rákócy Ferenc szoborbizottság megkeresése 15 drb 1 koronás sorsjegy vétele tárgyában. 4. A vármegyei alispán úr megkeresése az országos magyar gazdasági egyesületbe leendő belépés iránt. 5. A községi előljáróság jelentése számvizsgáló küldöttség alakítása iránt. 6. Özv. Szvoboda Ferenc és társai kérelme, a köztemető, valamint a belvárosi templom tulajdonjogának megítélése tárgyában megindított perben felmerült költség utalványozása iránt. 7. Király Sándor mázsakezelő felebezése elmozdítása tárgyában keletkezett előljárósági határozat ellen. 8. Lévai István helyettes községi irnok kérelme rendkívüli időben teljesített munkálataiért külön díjazás megállapítása iránt. 9. Szőke László számtiszt kérelme 120 korona fizetési előleg utalványozása iránt. 10. A községi előljáróság jelentése a községi levéltár mikénti rendezése iránt. 11. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának határozata az 1908. évi iskola alap költségvetés jóváhagyása iránt. 12. Sági Tamás kérelme 62 korona 93 fillér községi pótdadó törlése iránt. 13. Vadászati jog haszonbér feltételeinek megállapítása. 14. Vármegyei törvényhatóság határozata a járdák és átvezetők építésére vonatkozólag. 15. Az 1907. évi árvtári mérleg s a 7 éven felüli gyermekek tartás alapja 1907. évi számadásainak megvizsgálása. 16. Csongrád vármegye közigazgatási bizottságának határozata a községi képviselő testületnek a 9 hónapos tanév engedélyezésére vonatkozó kérelme elutasításáról. 17. A községi előljáróság jelentése a költségvetésről előirányzott összegeknek 1907. évi december 31-ig mily mérvben lett igénybevételeiről. 18. Kátai Gergely felszólamlási kérelme községi közmunka ügyében. 19. Kása Sándor kérelme kéményseprézési ügyében. 20. Ugyanannak felszólamlása 1904. évi kéményseprézési díj leírása iránt. 21. Az 1908. évi január havi pénztárvizsgálati lelet. 22. Szükségleti kimutatás 1908. év február hóról. 23. Szeged város közönségének köszönő irata az egyetem ügyében eszközölt támogatás tárgyában.

— **Az új adóreform** ügyében tegnap délután a kereskedő egyesület gyűlést tartott, mikor is Perjéssy László, a szegedi kereskedelmi- és iparkamara titkára ismertette a reform sérelmeit.

— **Hófehérke.** A csongrádi iparos ifjúsági közművelődési egyesület, folyó hó 2-án a kasszinó disztermében műkedvelői előadást tartott. Színe került a „Hófehérke” regényes színjáték közepes előadásban. Lehet, hogy a darab címe nem vonzott sokakat, de lehet, hogy a rossz idő következtében nem jelent meg nagyszámú közönség a mulatságon. Minden esetre sajnálatos körülmény, mert a cél pártolásra érdemes.

— **Kivándorlás és a házasság.** A kormány statisztikai adatokat gyűjtet a kivándorlásról, hogy megállapíthatók legyenek a kivándorlás okai s hogy mi módon lehetne a munkásságot a magyar földhöz kötni, hogy jobban érezzék ehhez a földhöz való tartozandóságukat. Egyik ilyen eszköz volna a házasságok lehetővé tétele. Most a belügyminiszter kérdést intézett ez irányban a kivándorlást nyilvántartó hatóságokhoz, hogy mily hatással volna a házasságok megkönnyítése a kivándorlásra? A statisztikai adatokból kiűnik, hogy a kivándorlók 75 százaléka nő; akiket semmi sem köt ehhez a földhöz míg a családos emberek nehezebben mozdulnak és komolyabb, megfontoltabb módon itthon iparkodnak munkájukat értékesíteni. Kétségtelen te-

hát, hogy a kivándorlás csökkentésére hatással volna a korai házasságok lehetővé tétele.

— **Szeszélyes idő.** Alig egy hete, hogy sopánkodtunk a nagy sár miatt és tessék, ma már beköszöntött teljes erővel a tél. Egyszerre ilyen nagy hóesés már rég nem volt, amin gazdáink örülnek: mert a föld száraz és az elmaradt vetések csiraképződését elősegíti. Persze vannak olyanok is, akik már előre azon spekulálnak, hogy e sok hóból milyen nagy sár lesz. Vigasztalódjanak, örökké úgy sem tart, a hó, a sár pedig kellett; mert ha kevés a buza, kevés a pénz is, amit mindannyian megérezünk.

— **Fegyház után.** Keller József 23 éves, egykor híres legény, öt évvel ezelőtt úgy vágta fejbe Horváth Varga Mátyást, hogy az belehalt sebeibe. Kellert ezért a szegedi törvényszék 4 évi fegyházra ítélte, aki e hó 6-án érkezett haza a fegyházból. Dacára, hogy már több ízben volt a börtön lakója, így 1901-ben 14 napig, 1902-ben 6 hétig, legutóbb pedig 4 évig, azért egy cseppet sem látszik rajta a börtön levegője, mert piros és kővér. Magaviselete pedig kihívóbb, mint eddig volt s így a rendőrség állandóan felügyelet alatt fogja tartani.

— **Betörési kísérlet.** A keresztény gőzmalom iránt a betörők különös előszeretettel viselkednek. Pénteken éjjel ugyanis a gőzmalom szalmesterének padlásáról az ott levő szalonát akarta elvinni valaki. A szalmester azonban éppen akkor ment haza, mikor a betörő a padlás ajtaját fessegette, s így az a lépések zajára megugrott.

— **Lúdtolvaj.** A mult hét folyamán Kókai Farkastól két libát elemeltek, a hét folyamán ismét megkísérelték a lopást, de nem sikerült, mert Kókaiék észrevették s a gazember a kerítésen keresztül elmenekült.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolokorban szenvedő gyermeküknek adják. A **SCOTT-féle Emulsió**

feltűnő gyorsan izmosítja a gyermeket, erősíti a csontokat és elősegíti fejlődésüket. Ez a rend-

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

kivüli hatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg ember, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emészti.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

Értesítés.

Erdős Jenő okl. mérnök, Csongrád nagyközség mérnöke elvállal mindennemű mérnöki munkákat, nevezetesen: földfelmérést, parcellázást, birtokellátásukat, megye kiigazításokat, tervek és költségvetések elkészítését a magasépítés, út-, vasút-, hid- és vízépítés köréből; kövezési, csatornázási, vízvezeteki és világítási tervek és költségvetések elkészítését, mérsékelt díjazás mellett.

Irodája a község háza udvarán a főszolgabírói hivatalban található.

Eladó kiseréti szőlő.

Három éves szakszerűen ültetett csemege faj szőlő, mely már terem, a kiserében, a rajta levő új épülettel eladó. Értekezni lehet Kiss Imre tulajdonossal a Szentesi-köruton levő borkereskedésében.

Kiadó lakás. Dr. Buk Herman-nak Szentháromság-téri házában 3 üzlet helyiség, pince és jeverem együtt, avagy külön-külön azonnal kiad.

1149/1907. vógrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1907. évi 24317/V. számú végzése következtében dr. Moletz Lajos ügyvéd által képviselt Pápai és Náthán cég javára Oláh Lajos ellen 106 korona 18 fillér s jár. erejéig 1907. évi december hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2044 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíró-ság 1907. évi V. 708/1. számú végzése folytán 106 korona 18 fillér tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 20-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 62 korona 91 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán és üzletében Csongrádon leendő eszkozlésére 1908. évi február hó 15-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csongrádon, 1908. évi február hó 1.

R. Papp István
kir. bír. végrehajtó.

Egy alig használt féderes Kölber-féle kivágott kocszi eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház. A Jegenye-utca végén, sarok ház, mely megfelel két tulajdonosnak is, felelősségben vagy egészen is eladó. Értekezhetni lehet nevezett háznál (54. szám alatt) Góg Jánossal.

Fiatal fűszerkereskedő segéd, 1908. március hó 1-re, Tóbiás Béla fűszerkereskedőnél felvétetik. Ugyanott egy alig használt nagy szemirna szőnyeg költözés miatt jutányosan eladó.

Kiadó lakás. A Szentesi-körtút 11. számú Pikó Panni-féle háznál 3 szobás lakás, konyha, speiz, fűskamra és padlással szt. György-naptól kezdve bérbeadandó. Értekezni lehet Ujszászi István tulajdonossal.

Úri szabóüzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Csongrádon, Csemegi Károly-utca 15. sz. alatt

úri szabóüzletet

nyitottam, hol férfiruhákat mérték után, a legújabb divat szerint, olcsó áráért készítik el.

A legújabb és legdivatosabb szövetekből készítenek egy rend ruhát 28, 32, 35, 38, 39, 40 és 42 koronáért. Külön nadrágot 11 koronáért.

A főváros előkelőbb üzleteiben hosszabb idő alatt szerzett gyakorlatom folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármilyen megbízást a legjobban, pontosan és gyorsan teljesíthetek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Palásti János

úri szabó.

Eladó úri ház. Réti Ferenc templom-utcai háza szabadkézből eladó. Ertekezni levélleg a tulajdonossal Ujpest, Deák-utca. A ház esetleg bérbeadatik.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden szakmába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútfalomás mellett.

oooooooooooooooooooooooooooo

Értesítés.

Van szerencsém Csongrád város tisztelt közönségét értesíteni, hogy a **Kereszt- és Zrinyi-utcák sarkán** (a kórház háta mögött)

cipész műhelyt

rendeztem be, s elvállalom mérték után a legkényesebb igényeknek megfelelő lábbelik elkészítését.

Nagy raktárt tartok a legfinomabb sevreaux és box-kalf bőrökből, valamint más egyéb bőrökből is, s így tisztelt megrendelőim mindjárt a saját izlésüknek megfelelő bőrt választhatják ki. A legjutányosabb árákért készítek férfi, női és gyermekcipőket, továbbá férfi csizmákat, a legdivatosabb kivitelben.

Megrendelések végett kívánatra házhoz megyek s figyelmes kiszolgálásról a tisztelt rendelőmet előre biztosítom.

Egyben értesítem tisztelt kartársaimat, hogy cipő felsőrészek készítését, mérték után, a legdivatosabb kivitelben, elvállalom. Akiik pedig a mértani szabászat leghelyesebb módját megtanulni óhajtják, azok forduljanak bizalommal hozzám, miután készséggel vállalkozom tanításukra.

Kiváló tisztelettel

Nagy I. János
cipész-mester.

oooooooooooooooooooooooooooo

Kiadó lakások.

Pozsár József uri-utcai házában április 24-től a következő lakások lesznek kiadandók, akkora az átalakítások rendben lesznek:

1. a főépületben az utcára 4 szobás lakás;
2. ugyancsak a főépületben 2 szobás lakás;
3. a melléképületben 2 szobás lakás;
4. ugyancsak a melléképületben 1 szobás lakás.

Megjegyeztetik, hogy minden lakáshoz éléskamra, konyha, padlás, tágas udvar és szép kert, kívánatra pince is adható.

A lakások felől már most is lehet tudakozódni a tulajdonosnál.

Látványosság a fővárosban!

DEÁK FERENC SZÁLLODA

CSENDES CSALÁDI SZÁLLODA

Budapest, VIII., Aggteleky-utca 7. sz.

Fényes berendezés, 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai önműködő rézmosdók, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

5 percnnyire a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos:

PALLAI MIKSA.

13/1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1907. évi 24316. IV. számú végzése következtében dr. Nagy Sándor ügyvéd által képviselt Hirschler és Pollák cég javára Oláh Lajos ellen 233 korona 23 fillér s jár. erejéig 1907. évi december hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2044 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíró 1907. évi V. 7111. számú végzése folytán 233 korona 23 fillér tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1.5% változó és eddig összesen 63 korona 36 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán és üzletében, Csongrádon leendő eszközzésére 1908. évi február hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1908. évi február hó 1.

R. Papp István
kir. bir. végrehajtó.

Köhögés!

Aki egészségét szereti, annak mellőzhetetlen. **5245** közjegyzőileg hitelesített tanúlevél bizonyít a három fenyű védjeggyel ellátott

Kaiser-féle mellbonbon

segélyt hozó sikeréről.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás, fojtó és számarköhögés ellen.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér.

Kapható:

Wiesner Lajos, Balkányi Lajos és Barna Henrik gyógyszerárában Csongrádon.

Eladó házak. Mészáros János közművesnek a Szarvas-utcaiban levő mindkét háza szabadkézből eladó. Az épületek állnak 3 szobából és konyha, kamra és pincéből, továbbá külön udvarból. El nem kelés esetén az egyik szent György naptól haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet a tulajdonossal belvárosi házában, Gyilk-utca 17.

Eladó szőlő. Joannovics Istvának a tisztaoldalon levő 4 hold szőlője, betegség miatt, örök áron eladó. A Justh Gyula-utca 29. szám alatti házában pedig 2 drb 2 éves előhasú üsző van eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal Justh Gyula-utca 29. számú lakásán.

Eladó ház. Joannovics Jenő asztalos-mesternak gr. Andrássy-utca (volt Szarvas-utca) 13. szám alatti háza szabadkézből eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal.

Kiadó lakás. Németh Lajos Arany János-utca 15. szám alatti házában április 24-től kiadó két utcai szoba, kamra, konyha és pince.

Hogy kis oknak nagy a hatása,

az országgyűlés tegnapi ülése ismét bebizonyította. Mehlmeier képviselő a frakciója nevében nagy beszédet akart mondani a költségvetésről; reggel teljesen berekedve ébredt föl és nagy bajban volt. Elküld a szomszéd utcába és egy skatulya Fay-féle valódi szodeni ásványpasztillát hozat, egyik részét forró tejszennel azonnal beveszi, a maradékot elviszi magával az ülésbe, — nos, és hogy ezután hogyan beszélt, mindnyájan tudják. A beszéd politikai tett volt és ezt csak Fay valódi szodeni tette lehetséges. Ezt skatulyájával 1 K 25 fillérért mindenkit meg lehet venni, de utánzatra ne beszéltesse rá magát az ember.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére:
W.Th. Guntzert, Wien XII, Belghoferstrasse 6.

Oláh János géplakatos

ajánlja

dúsan felszerelt raktárát, hol beszerezhetők elsőrangú singer és karikahajós varrógépek eredeti gyári áron, 6 évi jótállás mellett, csekély havi részletre is. Továbbá mindennemű varrógéprezsek és géptűk, nemkülönben kerékpárok és kerékpár-részek eredeti gyári áron. Villanyos csengőket jutányosan felszerel. Varrógép és kerékpár javításokat pontosan és jutányosan eszközöl. Mielőtt bárki varrógépet vásárol, forduljon hozzá bizalommal.

Raktár: Jegenye-utca 3. szám alatt.

oooooooooooooooooooooooooooo

A K I finom és jó bútort akar, az forduljon

BORBÁS IMRE
épület- és műbútor asztaloshoz
« Uri-utca 14. szám. »
Készít: modern és régibb divatú háló, ebédlő, szalon stb. bútorokat, valamint épület- és boltberendezést.

rajzokkal és árajánlatokkal
készséggel szolgál.

oooooooooooooooooooooooooooo

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kítőző izüek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDO” GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerárában.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!